

Zimné sčítavanie vodného vtáctva (foto: Rudolf Jureček)

dostatočnej výmere pasienkov potrebné kosením, mulčovaním a odvozom biomasu zlepšiť stav ďalších asi 30 ha lúk, ktoré sa pravidelne nekosili 20 rokov.

Chránené vtáčie územie Senné

CHVÚ Senianske rybníky vytvára rybníčná sústava Senné-Iňačovce, priľahlá NPR Senianske rybníky a okolité lúky. Toto územie tvorí navzájom prepojený komplex mokradových a lúčnych biotopov, ktoré predstavujú skutočný ornitologický skvost, veď v tomto území bol zistený výskyt 273 vtáčích druhov (79 % avifauny Slovenska), z toho 150 druhov viazaných na biotop mokradí a mokrých lúk.

V minulosti bola Senianska depresia pravidelne zaplavovaná, až kým nedošlo k reguláciám riek, vybu-

Chránené vtáčie územie Senné

dozovanie rybníčnej sústavy a jej intenzívnemu využívaniu. K ďalším problémom patrí zarastanie lúk a zazemňovanie mokradí. Preto naše aktivity smerujú k obnove priaznivého vodného režimu v tomto jedinečnom území aj vďaka projektu LIFE-Nature *Ochrana chránených vtáčích území Senné a Medzibodrožie na Slovensku*, ktorého prijímateľom je Štátna ochrana prírody SR, partnermi v projekte sú SOS/BirdLife Slovensko, obce Senné, Iňačovce, Blatná Polianka, Hažín, poľovné zdru-

s miestnymi farmármi zabezpečiť pravidelné kosenie lúk, opraviť pretekajúcu hrádzu, výpustný a nápuštný objekt rezervácie, postaví stavidlá na odvodňovacích kanáloch, čím sa udrží vhodná výška vodnej hladiny v území počas celého hniezdneho obdobia. Dlhodobú ochranu územia zaručuje aj už viac ako 85 ha vykupených vlhkých lúk a mokradí. Potešiteľné je, že avifauna zareagovala na tieto opatrenia pozitívne. Obnovili sa hniezdne kolónie chavkošov nočných (*Nycticorax nycticorax*), beluší malých (*Egretta garzetta*) či čoríkov bahenných (*Chlidonias hybrida*) v NPR, nové potravné biotopy využívajú lyžičiare biele (*Platalea leucorodia*), bučiaky veľké (*Botaurus stellaris*), volavky purpurové (*Ardea purpurea*) a beluše veľké (*Ardea alba*), pravidelne tu hniezdi viac párov chochlačky bielookej (*Aythya nyroca*). Mláďa tu vyvedol aj žerjav popolavý (*Grus grus*), čo predstavuje prvé doložené hniezdenie tohto druhu na Slovensku.

Územie CHVÚ Senné je otvorené aj pre ľudí. V území bol vybudovaný náučný chodník *Vtáčím rajom* s tromi pozorovacími vežami, každoročne sa tu organizujú exkurzie, ochranárske tábory a iné verejné podujatia. V Sennom sa buduje Avescentrum, ktoré slúži aj ako jednoduché ubytovanie pre dobrovoľníkov. Okrem rôznych tlačných materiálov o dianí v území verejnosť pravidelne informuje aj internetová stránka www.life-senne.sk.

Katarína Slabeyová, Ján Gúgh, Samuel Pačenovský, Miroslav Demko
Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko
Foto: Archiv SOS/BirdLife Slovensko

Dunajský majster umenia aj na Slovensku

Exkurzia na Veľkolélskom ostrove

Už od roku 2004 je 29. jún Medzinárodným dňom Dunaja. Každoročne, práve v tento deň, sa v mnohých krajinách organizujú podujatia s tematikou Dunaja, medzi nimi aj súťaž Dunajský majster umenia. Táto medzinárodná súťaž spája svojou myšlienkou deti z 13 krajín Európy. Od vzniku súťaže v roku 2004 vytvorili viac ako 15 000 výtvarných diel, ktoré odrážajú ich obrovskú zručnosť a kreativitu, ako aj rozmanitosť a jedinečné prírodné bohatstvo povodia rieky Dunaj. V roku 2008 zožali veľký úspech dvaja žiaci z Malaciek, ktorým sa podarilo so svojím dielom *Kačica vyhrať* medzinárodnú súťaž a po prvýkrát tak priniesť titul Medzinárodný Dunajský majster umenia na Slovensko. Nezanedbateľný je aj environmentálny aspekt súťaže. Deti žijúce prevažne v mestskom prostredí navštívia prírodu v bezpro-

strednom okolí a zážitkovým spôsobom objavujú čaro prírody a potrebu jej ochrany.

Aj v roku 2010 Bratislavské regionálne ochranárske združenie (BROZ) v spolupráci s Dunajským environmentálnym fórom (DEF) oslovili slovenské základné školy, aby sa zapojili do tejto súťaže, či už ako jednotlivci alebo súťažné tímy. Víťaznou prácou sa stalo dielo s názvom *Vodné aranžmá* Michaely Palkovej a Adely Brezovskej zo základnej školy v Rohožniku.

Výherkyne sa za odmenu zúčastnili víkendového pobytu vo Viedni, kde sa stretli s ostatnými

výhercami zo zúčastnených krajín. BROZ zorganizovala pre celú triedu ZŠ Rohožník výlet v podobe exkurzie k Dunaju. Pri tejto príležitosti žiakom odovzdali ceny – hodnotné knižné publikácie o prírode, plagáty, brožúrky, kalendáre, odznaky či DVD s dokumentárnym filmom o mokradiach.

Celodenná exkurzia sa konala na Veľkolélskom ostrove neďaleko Komárna, pri Dunaji, kde členovia BROZ diskutovali so žiakmi na rôzne témy týkajúce sa rieky, lužnej krajiny a životného prostredia ako takého. Deti si vyskúšali aj jazdu na koňoch s ukážkou parkúrového jazdenia. Taktiež mohli vidieť tradičné hospodárenie pasením dobytky, oviec a kôz, ktoré BROZ zaviedlo na tomto ostrove za účelom obnovy nížinných lúk.

Združenie BROZ má Veľkolélsky ostrov v prenájme na 25 rokov za účelom ochranárskeho manažmentu a revitalizačných opatrení. Ide o plochu 330 ha lúk, lesov a vodných plôch, na ktorej ochranári z BROZ revitalizujú vodný režim Veľkolélskeho ramena, na jar 2010 obnovili hniezdne biotopy pre brehule a udržiavajú lúčne a lesné biotopy v priaznivom stave, každoročne sa zaslúžia o obnovu hlavových vrb a výsadbu stromov domácich druhov drevín. Tieto aktivity prebiehajú v rámci projektov LIFE07 NAT/SK/000707 *Ochrana populácií ohrozených druhov vtáctva v prirodzených biotopoch vnútrozemskej delty Dunaja* a DANUBEPARKS – Sieť chránených území

Vodné aranžmá Michaely Palkovej a Adely Brezovskej

na Dunaji. Súčasťou týchto projektov je tiež komunikácia s verejnosťou, v rámci ktorej sa BROZ venuje aj environmentálnej výchove a práci s deťmi.

Mgr. Miroslava Rudá, projektová manažérka BROZ
Foto: archiv autorky